

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
HEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, HEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

• POLITIKAI NAPILAP •

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A helyzet minden harctéren változatlan

Részletek a németek Haucourt—Esnés közti előnyomulásáról — Német repülők bombázták az Ósel szigeten levő orosz repülő állomást — Tűzer harcok az olasz fronton

A mai hivatalos jelentések egyik hadszintéről sem közölnek eseményt. A vezérkari kommunikáció feltűnő rövidsége és szűkszavúsága természetesen csak annyit jelent, hogy a tegnapi harcok az általános helyzetben nem hoztak semmiféle változást, de távolról sem lehet a jelentésekből arra következtetni, hogy az előző napok nagy harcát hirtelen nyugalom váltotta volna fel. Nem csendesülhettek el főleg a Verdun körüli harcmezők, ahol a „nyugalom” szó — mint azt egy orosz haditudósítás oly találon meghatározza — a *legrettenesebb tüzérségi harcok* fogalmával egyenlő. Ezek a rettenetes tüzérségi harcok bizonyára tegnap is folyamatban voltak Verdun körül s minden okunk megvan reá, hogy a németek további előnyomulásának és térnyerésének előkészítése gyanánt tekintsük őket.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, április 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás hivatalos jelentése:

Orosz és délkeleti hadszintér: A helyzet változatlan.

Olasz hadszintér: Helyenkint élénkebb tüzérségi tűz. Egyébként nem voltak említést érdemlő harcok.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás hivatalos jelentése:

A helyzet valamennyi hadszintéren általánosságban változatlan.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A francia vezérkar jelentése

A francia vezérkar hivatalos jelentése április 9-ről:

A Maastól nyugatra a németek megismélték a Haucourt déli és keleti kijáratánál lévő

állások elleni támadásokat. Ezen a fronton az ellenségnek nem sikerült vonalainkból bennünket kiűzni. Gyilkos tüzelést zúdítottunk az ellenségre, mely súlyos veszteségeket szenvedett. — Haucourtól délre sikerült a németeknek a 287-es magaslat és Haucourt között két kis erődnyelven a lábukat megvetni. A kézigránát-hare Béthincourt és Chattancourt közti országot mentén levő összekötő vonalakban egyre tart. Az ellenséges gránát-támadás Vaux erődötől északra tüzelésünkben összeomlott. Ezenkívül heves ágyuharc folyik Béthincourt, a Morte Homme és Cumières között.

A franciák gyáva hadicsele

Berlin, április 9. (Magyar Távirati Iroda.)

A nyugati hadszintér eseményeiről szóló tegnapi jelentés kiegészítéseképpen közlik: Egy magaslat elfoglalása alkalmával az első vonalbeli francia csapatok eldobták fegyvereiket és megadásuk jelét kezük feltartották. Alig haladtak át csapataink az ellenség első vonalán, a franciák villámgyorsan felkapták fegyvereiket és hátra támadták csapatainkat. A franciák álnok magatartása drága árba kerülhet a megvetendő hadicsele okozóinak.

A Termita-domb elfoglalása

Nagy főhadiszállás, április 9. A sziléziai és bajor csapatok által tegnap rohammal elfoglalt Termita-domb a Forges-patak keleti partján, a patak és a Haucourt—Esnés ut között emelkedik, Haucourtól délre egy kilométernyire. — Csapataink ezzel közelebb jutottak a Mort Homme és a malancourti erdő közötti uralkodó magaslatához.

A Haucourtól délre lefolyt harcokban az a francia lovagiasságot kigonyoló eset fordult elő, hogy a francia katonák, miután fegyvereik lerakásával és kezük fölemelésével megadták magukat és miután a német katonák rohamoszlopai elszánguldtak mellettük, visszafordultak és előrenyomuló csapatainkra hátulról lőttek. Ez a merénylet természetesen igazságos büntetést vont maga után.

Az ellenség összes ellentámadásai teljesen megghusultak és nagy veszteségei mellett víz-

szuverettek. A mi veszteségeink ezzel szemben feltűnően csekélyek. A háborús tapasztalat itt behozonyította, — amit a béke nem mutathat föl — s amit francia részről már több ízben kiemelték és elismertek — a német tüzérség és gyalogság kitűnő együttműködését.

Uj térnyerésünk folytán az észak felé kiugró zsák, amelynek birtokára a franciák súlyt helyeztek s amely eddig 7 és fél kilométer széles volt, mindössze 3 és fél kilométerre szűrodott össze s az egész Maas-balparti első francia állás — Béthincourt falu és közvetlen környéke kivételével — birtokunkban van. Azonban a francia tudósítások szerint csapataink már itt is előnyöket szereztek, amennyiben Béthincourt és a 265-ös magaslat között, a Béthincourt—Chattancourt uton behatoltak az első francia vonalba és egy 300 méter széles szakaszt elfoglaltak. (P. Ll.)

Orosz haditudósítás a verduni csatáról

Berlin, április 9. Az Achturblatt jelenti az orosz határról: A Nowoje Wremja nyugati harctéri tudósítója a Verdun körüli helyzetről jelenti, hogy a Verdun előtti pozíciókért példátlan hevességgel folyik a harc. A „nyugalom” fogalma ott irtózatossá tüzérségi tüzet jelent, a műszaki csapatok rendkívül élénk tevékenységét, a robbanó anyagok folytonos explodálását és az ellenség előretörésének idegtépő várását.

A francia front mögött lázas előkészítő munka folyik. Kilométer hosszú védelmi állások, beépített támadó pozíciókkal váltakoznak. Verdunban és Verdun körül az összes erődök, amelyeknek egyrésze már nem is erdő, különös be rendezésű védelmi állásokká változtatták át. A magaslatok sem egyebek, mint a lövészárkok összevisszasága. Itt minden talpalatnyi terület halált és pusztulást rejt magában. Aknamezők és farkasvermek, aknavető- és ágyu-állások, előkészített gépfegyver-állások, lövészárkok, municiósi raktárak, drótsövények villamos áramvezetékekkel és a nélkül, repülőgépek és százazatokra menő embertömegek dolgoznak itt azon, hogy megghusítsák az ellenség fenyegető áttörési tervét.

URANIA

Kétfőn
Kedden
április 10—11.

A legjobb Proja-film

ÉJFÉLI

TALÁLKOZÁS

népsziumú 4 felvonásban
Egy megtörtént esemény
nyomán filmre alkalmazta: Janovics Jenő dr.
Rendezte: Garas Márton.
Pószereplők:
Berky Lili
Vázkonyi Mihály
Szentgyörgyi István.

Buki vőlegény
vigjáték.

**Legujabb
háborús hírek.**

Előadások kezdete 5, 7 és 9
órakor kezdés határánál.

APOLLO

Ma, hétfőn
3 előadások 5 órakor
kezdek, 7 és 9 órakor
kezdek helyarállal.

A legjobb amerikai
filmjelenet igl

Halál völgye

dráma 3 felvonásban.

Kicsi a bors, de erős
bohózat.

Sóhajliget
vigjáték.

Háborús hetiszemle
harctéri felvétel.

A német tüzérség a magaslaton van: az ismert német alapossággal támogatja az ellenséges gyalogsági akciókat. A francia készülődésekről nem lehet fogalmat alkotni, csak ha az ember látta őket. *Verduntól Bar le Duc-ig az egész terület egy francia csapat-koncentrációs pont,* amely a francia tartalékokat foglalja magában. A franciák oly módon építették ki *hátsó összeköttetéseiket,* hogy azt a háboru elején lehetetlennek tartották volna. Sokat tanulnak az ellenségtől is. Az új vasutvonalakon rengeteg hadianyagot szállítanak a verduni francia pozíciók részére.

A francia állások elleni támadás alkalmával az ellenség *új támadó módszert használ,* amely a hadi taktika tanában előreláthatólag még fontos szerepet fog játszani. Az ellenségnek az a törekvése, hogy a háborut főként a *tüzérség és a technika harcává* tegye és a *lehető legnagyobb mértékben kímélje az emberéletet.*

Az új francia hadügyminiszter lemond

Gent, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) Párisból jelentik: A kamara tegnapi ülésén *Margineot* képviselő élesen támadta *Rocques* hadügyminisztert, mert új törvényjavaslatával az idősebb tisztek előléptetését szolgálja, míg a fiatalabb tehetséges tiszteket elnyomják.

Magineot felszólalása után a *törvényjavaslatot visszaküldték a bizottsághoz.* A kamarának eme határozatában *bizalmatlanságot* látnak az új hadügyminiszter iránt, *akinek lemondása biztosra vehető.*

Bujtató brüsszeli tanárok

Berlin, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Brabant belgiumi tartomány északi részén az országuton egy német őriárat elfogott két fiatalembert. Kihallgatásuk alkalmával a fiatal emberek bevallották, hogy *tanáraik biztatására Hollandián át a belga hadsereghez akartak menni.* Pénzzel és hamis utlevéllel voltak felszerelve és a németalföldi határon már várták őket társaik. Mind a ketten a brüsszeli *Saint Elois* intézet növendékei. Az eset miatt *Truyne*s tanárt és *Cochetend* igazgatót letartóztatták.

A fegyveres Hollandia

A bécsi holland követ a helyzetéről

Bécs, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) Németalföld bécsi követe a hollandiai válság újabb fejleményeiről a következő kijelentést tette:

— *Ujabb eseményekről nem kaptam hivatalos jelentést. Megállapíthatom, hogy az általános nyugalom minden jel szerint helyreállott.*

A holland képviselőház ülése

Hága, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) Az első kamara kedden ülést tart, melyen felszólítják a kormányt, hogy ismétlje meg a második kamara múlt heti titkos ülésén tett kijelentéseit.

Anglia a holland kereskedelem ellen

Rotterdam, április 9. Nagy feltűnést keltett itt a németalföldi kormány hivatalos közleménye, hogy a németalföldi gazdánál uralkodó *chilei salétromhiányon* egyelőre nem lehet segíteni, mert a *Lodewig von Nassau* gőzöst salétrom rakományával március 22-ike óta visszatartják az angliai *Downs*-ban. Mégis több a soknál, hogy visszatartanak egy hajót, melynek rakományát a németalföldi kormány, megszemélt biztositék nyújtása mellett, tisztán a saját gazdáközönségének akar szétosztani. — Ezenkívül tudott dolog, hogy *Németországnak*

egyáltalán nincs szüksége már *chilei salétromra,* amióta nagy telepeket rendeztek be a salétromot pótló anyagoknak a levegőből való előállítására.

A „Sussex” katasztrófája

Gent, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) A párisi *Matin* értesülése szerint az Egyesült Államok londoni attaséja olyan értelmű jelentést küldött Washingtonba, hogy a *Sussex* gőzöst valószínűleg német buvárhajó süllyesztette el.

Az általános védkötelezettség Angliában

Hága, április 9. Londonból jelentik: A *Nation* legutóbbi számában *Waydfrer* azt írja, hogy az a csoport, amely *támadásra készül a kormány ellen,* elhalasztotta támadását. *Az általános védkötelezettségnek a parlamentben nincs többsége.* A hadügyi hivatal kétségkívül követeléseket fog fölállítani a *hadsereg megnagyobbítására,* a „*Nation*” azonban kételkedik benne, hogy a hadügyi hivatal képes lesz megvalósítani kívánságait.

Az orosz háború

Német repülő-támadás Osel sziget ellen

Berlin, április 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Április 8-án négy tengerészeti repülőnk megtámadta *Osel*en a *Kielkondnál levő papensholmi orosz repülőállomást.* Az állomásra huz bombát dobtak. Négy ellenséges repülőgép közül, amelyek a támadás elhárítására szálltak fel, kettőt leszállásra kényszerítettek. Heves lövöldözés ellenére valamennyi repülőgépünk sértetlenül visszatért.

A Tengerészeti Vezérkar Főnöke.

A cár a harctéren

Pétervár, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) A cár a frontra utazott.

Mencsikow a németek erejéről

Bukarest, április 9. Az *Adeverul* jelenti Pétervárról: *Mencsikow* a *Nowoje Wremjában* vezércikkét ír, amelyben a következőket állapítja meg: *Az entente rosszul számította ki a német tartalékokat.* Azt hitték, hogy a háboru mai stádiumába érve, már végképen kifogy Németország emberanyaga, míg most ezzel szemben kiderül, hogy Németország emberanyagának még alig egyharmadrészét használta föl. A verduni eseményekből látható, hogy mennyire téves volt az a fölfogás, hogy az ellenséges offenzívát egy más fronton ellene indított offenzívával gyengíthetjük. *A verduni harcokhoz a németek egyetlen embert sem vontak el az orosz frontról.* Ennek legvéresebb bizonyítékát utolsó offenzív kísérletünkönél láthattuk és láthattuk azt is, hogy *Németország seregeit ész és fölény vezeti. Bármikor számíthatunk egy újabb német offenzívára.*

Megnyílt a visztulai hajózás

Varsó, április 9. A német hatóságok engedélyt adtak a gőzhajózásnak a Visztulán való megnyitására.

Hustalan napok az orosz hadseregben

Berlin, április 9. A *Vossische Zeitung* jelenti Stockholmból: Miután az orosz háborus egészségügyi hatóságok főnöke még február hó 25-én elrendelte, hogy az összes katonai kórházakban *minden szerdán és pénteken hustalan napokat tartsanak,* ezt a rendeletet most a *fronton levő összes aktív csapatokra is kiterjesztették.*

Svéd katonai bizottság Németországban

Stockholm, április 9. A „*Nia Dagligd Allehanda*” értesülése szerint a svéd vezérkar főnöke javaslatot terjesztett a hadügyminiszter elé, hogy egy *hat tagból álló tiszti bizottságot küldjenek ki a németországi csapatpótlási rendszer tanulmányozására,* miután erre német részről megadták az engedélyt. A bizottság tanulmányutja három-négy hétig tartana.

A balkáni harctér

Görög miniszterválság

Athén, április 9. (Magyar Távirati Iroda.) *Dragumis* pénzügyminiszter benyújtotta lemondását. A király a lemondást elfogadta és pénzügyminiszterré *Rhallys* igazságügyminisztert, igazságügyminiszterre pedig *Hadjakos* volt államügyészt nevezte ki.

Az entente Románia ellen

Bukarest, április 9. Az orosz kormány elhatározta, hogy a román határt elzárja s megtiltja, hogy bármiféle árut Romániába bevigyenek. Ez intézkedésnek az az oka, hogy Románia gabonát adott a központi hatalmaknak. Az a bizottság, amely Oroszországban lovat akart vásárolni Romániának, elutazott Oroszországból. *Anglia szintén megszüntetett minden áruszállítást Románián át.* Az árukat Szalonikiben visszatartják. Ez intézkedéseket azért tettek, mert az entente nyomása Romániára eddig hatástalan maradt. Bukarestben e kettős rendszabályt *zsarolási kísérletnek tekintik* s úgy ítéli meg, mint az utóbbi négy hónap legnagyobb eseményét.

Az 1916. évi termésű tengeri, bab, borsó és lencse maximális ára

A kormány rendelete

A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét az 1916. évi termésből származó tengeriért, valamint száraz babért, borsóért és lencseért követelhető legmagasabb ár megállapításáról.

Az 1916. évi termésből származó tengeriért követelhető legmagasabb árat a magyar szent korona országainak területére nézve métermázsánkénti tiszta sulyra, a következőkben állapítja meg a rendelet: A közönséges és kevert tengeri ára, ha a szállítás ideje 1916. augusztus, szeptember, csöves állapotban 22.50, morzsolt állapotban 30, októberben 23.30, illetve 30.50, novemberben 24, illetve 31, decemberben 24.90, illetve 31.50, 1917. januárban 25.70, illetve 32, februárban 26.50, illetve 32.50, márciusban 27.30, illetve 33, áprilisban 28.10, illetve 33.50, májusban vagy a későbbi hónapokban 28.90, illetve 34 korona; a fajtengeri legmagasabb ára, ha a szállítás ideje 1916. augusztus, szeptember, csöves állapotban 24.75, morzsolt állapotban 33, októberben 25.55, illetve 33.50, novemberben 26.35, illetve 34, decemberben 27.20, illetve 34.50, 1917. januárban 28.05, illetve 35, februárban 28.90, illetve 35.50, márciusban 29.75, illetve 36, áprilisban 30.60, illetve 36.50, májusban vagy a későbbi hónapokban 31.45, illetve 37 korona. Ha a szállításnak meghatározott időben kell történnie és a kötelezett a szállítással késik, a késedelem idejét a legmagasabb ár megállapításánál nem lehet figyelembe venni.

Az 1916. évi termésből származó száraz bab, borsó és lencseért követelhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére nézve métermázsánkénti tiszta sulyra a következő: száraz bab 56, száraz borsó 66, száraz lencse 66 korona. Ezek a legmagasabb árak az ilyenmü hüvelyesekre hántolt, felezett, törött vagy megőrölt állapotban is irányadók. A rendeletben megállapított legmagasabb árak, amelyek magukban foglalják a szállítás kikötött idejéig

az őrzésnek és a gondozásnak költségét, valamint a rakodó állomáshoz való szállítási költségeket is, zsák nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére értendő. Az eladó az általa szolgáltatott zsák árát külön felszámíthatja.

Az 1916. évi termésből származó tengerit, valamint száraz (érett) babot, borsót, lencsét a rendelet hatályának ideje alatt a megállapított legmagasabb árnál drágábban árusítani, vagy vásárolni, valamint az előző évi termésből származó hasonló terményekkel összekeverve forgalomba hozni tilos. Aki ezeket a tilalmakat megszegi: kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. A tilalom ellenére összekeverve forgalomba hozott terménykészletet el kell kobozni. A rendelet április 9-én lépett életbe.

Hajduböszörményi huszár kivégzése Párisban

Egy régi hadifogoly sorsa Franciaországban — Blankenstein-huszárok Verdun előtt

Lapunk egyik külső dolgozótársa igen érdekes visszaemlékezést ír azokból az időkől, amikor az 1793. év tavaszán szürke csákós Ferdinánd- és fekete csákós Blankenstein-huszárok itatták lovaikat a Maas vizében s Verdun körül nyargalászva verték a francia forradalmi hadat.

A párisi nemzeti levéltár mindmáig megőrizte annak a pörnek eredeti iratait, amelyből kiderül, hogy 1794. június 26-án Tóth János 24 éves hajduböszörményi születésű, magyar Blankenstein-huszár, hadifogoly, Párisban a guillotín alatt fejezte be ifjú életét.

A pörirat szerint a Blankenstein-huszárezred egy divíziója Hadik Károly gróf, Révay Antal báró, Keglevich Sándor gróf őrnagyok, Almássy Mátyás kapitány s Dessewffy gróf hadnagy közreműködésével Verdun körül elverte a franciákat, de ugyanakkor a fent említett Tóth János huszár hadifogságba esett. — Sajnos, még több huszárt érte ez a szomorú sors, de Tóth azzal vált híressé, hogy Párisba vitték, ahol lenyakázták.

„Captivi Gallorum Joanis Tóth” — mint ő azt egy levelében aláírja — sebesülten feküdt a meauxi kórházban s itt megismerkedett egy Jean Brand nevű francia káplárral, aki a nièvrei önkéntesek ötödik zászlóaljában szolgált. — Brand rávette a magyar huszárt, hogy adjon neki jó „ajánló levelet”, aminek felmutatására jól fogadják őt a magyar huszárok, ha átszökik hozzájuk. Tóth János — a pörirat szerint — egy darab kenyérért meg is írta a kért ajánló levelet ékes latinsággal:

„Lectori salutem a Dmomo. Nos captivi Gallorum, qui sumus in urbe Meaux, unanimi consensione confirmamus, huns hominem nomine Joannes Maria Charole esse bonum et servum royalistam, qui nobis quoque multa et magna praestitit servitia. Ea de causa, si quo casu ne pugna caperatur, vel vero ad nostras partes transiret, precamur omnes Superiores, ut homo tamquam unus ex bonis consideretur.” (Üdv az olvasónak! Mi, francia hadifoglyok, Meaux városában egyakarattal bizonyítjuk, hogy ez az ember, névszerint Charole János Mária, jó és igaz királypárti, ki nekünk is sok és nagy szolgálatot tett. Ez okból pedig, ha né tán háboruban elfognák vagy a mi résziünkre menne át, kérünk minden felebbvalót, hogy a jó érzelmiek közül valónak tekintsék.) Captivi Gallorum Joanis Tóth hous. Blankenstein et alii omnes.

A maga mentségére egy másik levelet is

írt a kapitánynak s ezt Brandnak rendeltetési helyére kellett volna juttatni. A levél a következő volt:

„An den Herrn Rittmeister und Escadrons Commandant Mathias Almássy Bei k. k. Armees ibi ubi.

Belül a többek között így ír:

„Mind azonáltal akarom tudósítani az Ur Kapitány Uramat, hogy ne talán tán oly rossz hiszemben lenne felőlem, hogy vagy szökés képpen vagy más szándékkal való akarattal az ellenséghez jöttem volna, hanem az egész rab-ságban esésem eből áll, hogy 16-ikán este 11 órakor egy fő tiszt, ki volt, ki nem volt, nem tudhatom, az Vorpost Commandáns parancsolatából elküldött engemet egy órányira... (Itt azután hosszasan leírja, hogy eltévedt s így elfogták, majd így folytatja:) Ujságot aztat írhatom, hogy az egész Franciaország mind fegyverben vagy, az ki csak fegyvert foghat; más az, hogy a Templomokat rontják mindenfelé és az harangokat mind ágyunak öntik. Mink pedig, az kik fogságban vagyunk, éhséget, szomjúságot, csufolódó szokat, szidalmazásokat anyit szenvedünk, hogy sokszor mér-günkben és bánatunkban majd halálra nem válunk.”

A két levelet megtalálták Brandnál s ezek alapján Tóth János is a meaux-i forradalmi bizottság elé került, ez a párisi forradalmi törvényszéknek szolgáltatta át, mely azután mind a kettőt kivégeztette. A magyar huszárgyerek árva feje lármás dobriadó közt gurult alá Sanson mester fűrészporos kosarába, veszedelmes pajtásáéval együtt.

HIREK

— **Eötvös Károly haldoklik.** Budapesti tudósítónk éjszaka érkezett távirata jelenti, hogy Eötvös Károly utolsó óráit éli. A katasztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik.

— **A magyar Vörös Kereszt Egylet debreceni választmányának elszámolása.** A magyar Vörös Kereszt Egylet debreceni választmányának az 1915. évről szóló vagyoni elszámolását Márk Endre udvari tanácsos polgármester, a választmány elnöke fölterjesztette a központi igazgatósághoz, amelytől ma a következő levél érkezett: „Méltóságos Megbízott, Elnök Ur! Mult hó 15-én kelt nagybecsű iratához csatoltan kézhez vettük a Debrecen városi Vörös Kereszt választmány 1915. évi elszámolását, azt igazgatósági segédhivatalunk felülvizsgálása alapján helyesnek találtuk és nyilvántartásunkban előjegyeztettük, hogy a választmánynak a mult év végén 76,827 K 96 fillér törzsvagyona volt. Fogadja Méltóságod és a t. Választmány a mult évi számadás előterjesztéséért szívélyes köszönetünket. Budapest, 1916. évi április hó 4-én. Kiváló tisztelettel az igazgatóság: Josipovich.”

— **Az amerikai elnökválasztás.** Washingtonból jelenti a Matin: Az Egyesült Államok népét egyre jobban elfoglalja az elkövetkező elnökválasztás. — A demokratapárt kétségkívül Wilson fogja jelölni. A köztársasági párt most minden erővel azon dolgozik, hogy a haladók-kal egyesülhessen és így a két párt jelölne Roosewelta. 1912-ben a köztársasági Roosewelt 4,119,000, a haladópárti Taft 3,484,000 és a demokrata Wilson 6,293,000 szavazatot kapott. Innen látható, hogy Roosewelt és Taft szavazóinak egyesülése Wilson nagy és biztos bukását jelentené.

— **Lopással vádolt román herceg.** Bukarestből írják: Sturdza Mihály herceg följelentést adott be Cohn Leon volt titkára és Papadopol-Kalimakve ügyvéd ellen, továbbá Fischer

milliomos bankár és unokafivére, Sturdza Sándor herceg ellen, hogy meglopták. A rendőrség a kihallgatások után szerdán a késő esti órákban elrendelte, hogy Sturdza Sándor herceget es Fischer Marin bankárt azonnal tartóztassák le, miután kettőjük egy rendkívül fontos okmányt tartalmazó levelet vett el Sturdza Mihály hercegtől.

— **Schmidt József — a Pénzüntézet Központ elnöke.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter a Pénzüntézet Központ élére Schmidt József dr. nyugalmazott kereskedelemügyi államtitkárt elnökké nevezte ki. Schmidt József dr. a kinevezés folytán le fog mondani a Magyar Országos Központi Takarékpénztár vezérigazgatói állásáról.

— **Rektori szünnep.** A f. hó 10-én, hétfőn és 11-én, kedden a tudományegyetem összes fakultásain szünetel az előadás. Április 11-ike nemzeti ünnep, 10-ikére pedig a rektor engedélyezett szünetet.

— **A 18 évesek sorozása Hajduböszörményben.** Hajduböszörményben — mint tudósítónk jelenti — az 1898. évben született, valamint az előző évben született és eddig sorozáson meg nem jelent hadkötelesek sorozása április 14-én lesz. A sorozási behívók kézbesítése most van folyamatban.

— **A Dóczy-intézet jótékony ünnepélye.** Diszes és előkelő közönség jelenlétében folyt le vasárnap délután a református felsőbb leányiskola, leánygimnázium és tanítónőképző intézet növendékeinek Debrecenfalva s a háboruban elesett tanárok és tanítók özvegyei és árvái javára rendezett előadása. A gazdag műsor minden egyes száma lekötötte a jelenlevők érdeklődését. A kis egyfelvonásos háborús aktualitás, az ének- és zeneszámok, különösen a bemutatott táncok művészi színvonala ritka élvezetet nyújtottak s a termet zsufolásig megtöltő közönség egy kellemesen eltöltött tavaszi délután emlékével távozott el. Az előadást — tekintettel a nagy érdeklődésre — a jótékony leánysereg hétfőn délután 5 órakor megismétli.

— **Éjféli találkozás, népszimű 4 felvonásban,** kerül ma bemutatóra az Urániában. Egy megtörtént esemény nyomán filmre alkalmazta dr. Janovits Jenő, szóval magyar film és pedig a legjobbak egyike. Érdekes mese, gyönyörű felvételek, elsőrangú rendezés. A főszerepet Berky Lilly játsza, kinek mint film-művésznőnek már európai híre van; méltó partnerei Várkonyi Mihály és Szentgyörgyi István. Jegyek reggel 9 órától válthatók az Uránia irodájában. Telefon 12—51.

— **Nyilvános felhívás tömeggyilkosságra Romániában.** Predeából táviratozzák: A „Steagul” írja ezeket a Romániára oly jellemző sorokat: A Jassyban megjelenő „Opinia” az elmúlt napokban azt a hírt közölte, hogy a jassyi rendőrprefektus távirati utasítást kapott Bukarestből a „Drapatea” című lap aznap Jassyba érkezett összes számainak elkobzására. Az elkobzó rendeletet azért adták ki a „Drapatea” ellen, mert egyik közleménye riasztó tartalmu volt. A közlemény ugyanis azt jelentette, hogy a Bratianu-kormány államcsínytervez, amelynek keresztülvitelére már katonaságot is összpontosítottak Bukarestben. Kétségtelen, hogy ez a hír tényleg alkalmas volt nyugtalanság előidézésére és ezért teljesen indokolt volt a „Drapatea”-nak lefoglalása.

— **De — kérdi a „Steagul” — miért nem jár el a kormány hasonló erélylyel annak a bukaresti folyóiratnak a szerkesztőjével szemben, aki csak nemrég kapta meg a honpolgári jogot és aki lapjában egy egész sor, névleg megnevezett idegen meggyilkolására ösztönzi az embereket és hogy az örülteket a gaztett kivételére csábítsa, az alias cikkirő a következőkkel zárja sorait: „nem fog akadni egyetlen román bírő sem, aki benneteket hazafias és bátor cselekedeteitekért ettőljen.”**

Szomorú valóság, hogy az ezen cikket tartalmazó szennyíratot nem kobozták el. Ki tudja, miért? És ezért igazán igazságtalannak és rendkívül szigorúnak kell minősítenünk — fejezi be a „Steagul” — a „Draptatea” elkobzásának tényét, bármilyen indokolt volt is az.

— **Nagy tűz a fővárosban.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A *Lord és Társa* budapesti cég Pozsonyi-uti fatelepében ma délután tűz keletkezett, mely az egész telepet elhamvasztotta. A kár meghaladja 200,000 koronát. A fatelep biztosítva volt.

— **Csekkhamisító leány.** Érdekes bűnpört tárgyalt tegnap a debreceni törvényszék büntető tanácsa. Fried Piroška debreceni leányt ílt a vádlottak padján magánokirathamisítással vádolva. A vádirat szerint Fried Piroška egy csekkre, amely a postán érkezett, másnak a nevét írta alá. Bruckner Győző debreceni lakos feleségének a címére ugyanis a postán egy 232 koronás csekk érkezett. A pénzt nem volt hajlandó a postás Brucknernek kiadni, hanem ragaszkodott ahhoz, hogy az asszony vegye át, akinek a nevére érkezett. A feleségtől különválva élő Bruckner Győző, aki mindenáron föl akarta venni a pénzt, erre azt mondta a postásnak, hogy menjen át vele a közeli cukrászdába, ott van a felesége. — A cukrászdában Bruckner Győző a vele ismeretségben lévő Fried Piroskát megkérte, hogy írja alá a csekket, mint az ő felesége. A leány ebbe belement és ráírta a csekkre Bruckner Győzőné nevét, mire a postás kiadta a pénzt. A törvényszék bűnösnek találta Fried Piroskát és az enyhítő körülmények figyelembevételével egy heti fogságra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt nem nyugodott meg az ítéletben, az ügyész súlyosbításért főlbezzett.

— **A kopláló ügyvédjelölt 120,000 koronás hagyatéka.** Nagyváradról jelentik: Két héttel ezelőtt meghalt Nagyváradon Kurtzer Albert, a legöregebb váradai jurista, aki koplalással, nélkülözésekkel élte le 56 esztendejét. — Elkínzott gyomra vitte a sirba Kurtzer Albertet, aki — mint most kiderült — tekinélyes vagyont hagyott hátra. Életében fősvénykedve kuporgatta a pénzt, hogy öreg napjaira éhen ne haljon. Most leltározták a külön jurista hagyatékát s találtak mintegy 110,000 koronáról szóló két betétkönyvet és 3000 korona értékű hadikölcsönkötvényt a Nagyváradai Takarékpénztár safe depositjában, továbbá egy ócska bugyellárisban körülbelül 2600 koronát, maradt tehát utána körülbelül 120,000 korona, amit ügyvédjelölti fizetéséből, zárgondnoki díjakból és egyéb apró mellékkeresetekből gyűjtött. Testvérei öröklik a vagyont, amelyből Kurtzer Albert szóbeli intézkedése folytán 1500 koronás alapítványt tesznek nevére a nagyváradai izz. hitközségnél.

— **Magyar trikolor a bukovinai fronton.** A mai postával kedves levelezőlap érkezett egy honvéd gyalogezred egyik tisztjétől a bukovinai harcterről. A levelezőlap egy leányt ábrázol, aki virágos ágat tart a kezében, mögötte a magyar trikolor ékeskedik, a kép alatt pedig a következő felírás olvasható:

Győztek! Virággal várunk!
Hogy haza jöjj, az a vágyunk!

Ezeket a levelezőlapokat — írja a derék tiszt — a rajvonat mögött ezer lépésnyire szegény, sokat üldözött zsidó asszonyok árusítják. Örömmel olvassuk a levelezőlapokon büszkélkedő magyar szavakat s büszkék vagyunk rá, hogy ilyen népszerűek lettünk olyan vidéken, ahol a háború kitörése előtt valószínűleg igen keveset tudtak rólunk, magyarokról. Örövendetes tény, hogy a honvédszurony és fokok, melyekkel harcosaink derekasan bántak el a muszkával, a galíciai lakosok előtt is szép csengésűvé tették a magyar nevet.

— **A Sió által rehabilitált katona.** Pécsről írják nekünk: Megható esemény tartja izgalomban Tolnaozora és környéke népét. Major Imre 30 éves, 17. honvéd népiölkelő gyalogezredbeli katona karácsonyra szabadságot kapott ezredétől. Igaron lakó családja hiába vá-

rakozott rá, sőt a esendőség is hiába kutatót az állítólagos szökevény után. Családja is, falubeli ismerősei is mint gyáva szökevényt siratták, akiről meg voltak győződve, hogy később elfogták valahol és szó nélkül fobelőtték. — Szomorú és szegényteljes volt özvegyének és gyermekeinek sorsa. Azonban a napokban a medrébe visszatért Sió igazságot szolgáltatott. Az Igar és Németi községek közötti Sió völgyben, a rét iszapjába sülyedve megtalálták a szökevénynek gondolt Major Imre közkatona álló hulláját. Hazajött karcsenyi szabadságra, leszállt Németi vasútállomáson és — hogy Igaron reá várakozó családjához minél hamarabb juthasson, neki vágott a víz alatt levő gyalogutnak és az iszapban lette halálát.

— **Valborg Svárdström** világhírű svéd operaénekeső április 15-én vendégszerepet az Urániában. E vendégszereplés iránt oly nagy az érdeklődés, hogy ajánlatos a jegyekről már most gondoskodni. Jegyek mátol fogva átvehetők az Urániában. Telefon 12-51.

— **Életmentő szentbernáthegyi kutya.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délután az Erzsébet-hidról a Dunába vetette magát Deák Jánosné huszonnégy éves munkásnő. Egy ismeretlen ur, aki a Dunaparton sétált, szentbernáthegyi kutyáját a Dunába küldte. A kutya a vízbe ugrott és kimentette a már fuldokló asszonyt. A paron egybeverődött tömeg megéltette az életmentő kutya tulajdonosát.

— **A halál völgye.** Ma egy amerikai cowboy-dramát mutat be az Apollo, melynek A halál völgye a címe. Az amerikai filmeknek mindig vonzó a hatásuk, mert a mozgósínházak és filmeknek e szülőföldjén a színeszék igazi filmművészek, akik a játéktehetségen kívül kitűnő lovaglók, uszó, lővő, vívó bajnokok s akik már gyermekkoruk óta készülnek e pályára. Így természetesen nagy dolgokra képesek, amit különben híven igazol az Apollo mai bemutatója. Az előadások 5 órakor kezdtek, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

— **Cipőüzlet áthelyezés** végett a raktáron levő összes cipőim minden elfogadható árban kiárusítom. Amerikai egész varrott cipő 20 korona. Nagy cipőáruház, Hatvan-utca 8.

— **35 dekás tábori dobozok,** harctérre küldhetők, összekötő spárgával ellátva. Kaphatók Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

SZÍNHÁZ

Műsor:

HÉAFO: *A nőstényördög*, dráma.
KEDD: *Királyfogás*, operett.
SZERDA: *Hermelin*, színmű.

Somossy László cég

HAJDUBÁRMÉNYE SZÁLLÍTÓJA

Tavaszi ujdonságok
Divatkelme, Ruhaselyem,
Ruhavászon, Zephir,
Karton, Grenadinokban
óriási választék!

Május elsejére

keresek száraz raktárt vagy 1 szobás lakást. Ajánlatok Bika bérház II. em., 2. sz. lakásba intézendők.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Krámer Józsefné
„Bika”-bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondulás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Szabászati tanintézetben
szabásmintarajzok model után megrendelhetők Szent Anna-utca 32.

Keresek
megvételre egy házat nagyobb udvarral. Cím a kiadóban megtudható.

Lakást
ellátással keres azonnalra 30 éves tisztviselő. Ajánlatokat Liveri Lajos címére Arad, Hal-tér 5.

Ujféldőn
4 hold föld eladó. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Árverésen
vett férfi tavaszi felöltők leszállított árban eladotnak, 25 koronától kezdve kaphatók. Értekezhetni véte Kovács Gyula vasútleletben, Bika szálloda mellett.

Halsal-telep
Márton Kálmán-utca 82. számú kétszobás kis ház kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Aranyat-oztató,
brillánst, záloglegyet vesz, meghívásra házhoz is elmegy. Feldmann, Szepességi-u. 11.

Tollat veszek

magas árban. Ajánlom kihasználni most az alkalmat, kívánatra házhoz is elmegyek. Feldmann, Szepességi-u. 11.

Monostorpályi határában
300 hold szántóföld 5 holdas parcellákban is haszonbérbe, felibe, vagy harmadába kiadó. Értekezhetni Teleky Péter ispánnál Monostorpályiban, vagy a Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Pénzkölcsön

értékpapirokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön
100 koronánként 80--
Bazilika sorsjegy 15--
Nagyv. v. k. sorsjegy 18--
Gastrák " " 30--
Olasz " " 28--
Jósziv " " 10--
Erzsébet " " 6--
Festi Hazai " " 70--
Konvertált jelölés " " 120--
Ha az értékpapir másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Külföldi pénseket, arany érmeket a logmagasabb napi áron beváltunk. Debreczeni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 298.

Legszébb háborús ujdonság!

Épen most jelent meg

Uray Sándor debreczeni ref. leikész. kiváló népies író műve:

ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ HŐSEINK SIRHALMÁRA.

Vigasztaló könyvecske a világháború gyászviselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bizonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyel felszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász télenlége helyett az Istenben bizó munka mezejére visszatér s áldást mond még arra is, aki kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hisszük, hogy ez a mű hatalmas eszköze lesz magyar néplink talpraállításának s a fájó mult helyett egy szelb jövő megteremtésének.

A 160 oldalra terjedő 12¹/₂—8¹/₂ cm. nagyságú, zsebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv ára diszes fekete kemény vászonkötésben, dombornyomással és aranyozott címfelírral darabonként 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvkiadóhivatala
Debreczen, Plac-utca 49.